

Anni Albæks prædiken 4. søndag efter trinitatis

Taler

Anni L. Albæk
Sognepræst i Møllevangskirken

Dato

28. juni 2026

Sted

Møllevang Kirke, Aarhus

Omstændigheder**Prædikentekst**

Matthæusevangeliet kapitel 5, vers 43-48

- 1 Et menneske består af 6 forskellige grundstoffer: kulstof, bring, kvælstof, calcium, fosfor og ilt – og så selvfølgelig vand. Det lyder ret enkelt, når man siger det på den måde.
- 5 Den tanke fik vi præster fra Møllevang, Hasle og Helligåndskirken også engang vi skulle på konfirmandlejr. Vi tænkte faktisk, at vi ville forsøge at bygge vores eget menneske. Hvis man nu tog de grundstoffer, blandede dem sammen i rette målestoksforhold, så ville der nok dukke et menneske frem. Så vi fik alle konfirmanderne til at blande kulstof, brint, kvælstof, calcium, fosfor med vand
- 10 og ilt. Det varmede vi blidt over en bunsenbrænder og ventede spændt på at et menneske skulle vise sig i al sin pragt på bunden af en kolbe. Men i stedet for et mini-menneske fik vi ikke andet end en sort klat udefinerbart materiale.

Hånden på hjertet, så vidste vi godt, at det ikke kunne lykkes. Men hvorfor

15 vidste vi det – og hvorfor vidste konfirmanderne det også? Fordi et menneske ikke kan reduceres til en kemisk formel – fordi der skal mere til. Indenfor kristendommen kalder vi det for ånd. Der skal ånd til – Guds skabende ånd – som fylder vores fysiske kroppe i verden med vækst og liv. Med alt det, der giver livet sprængkraft.

20

Grunden til at jeg alligevel nævner vores mislykkede kemiske forsøg i dag, er den, at formlen for et menneske er ens, uanset, hvem man er. Det er ikke sådan, at der skal mere calcium til for at blive statsminister – eller at mennesker fra USA har mere kvælstof i sig. Vi rummer det samme. Vi er ens på en mangfoldig

25 og forunderlig måde.

Vi har også alle de samme behov. Alle mennesker har brug for, at det liv, de lever

– og det de laver – giver mening for nogen eller noget. Livet skal være
30 meningsfyldt, så vi mærker at det betyder noget, at vi er her.

Et andet af vores fælles behov, er behovet for at kunne mestre både de opgaver,
som vi skal klare, men også livet som en opgave. Vi skal lykkes med lidt af det,
som vi kaster os over.

35

Så har vi også behov for at blive respekteret som de individer vi er – det kaldes
for autonomi. Vi vil gerne tages alvorligt som mennesker – og gerne så alvorligt,
at vores eksistens i verden bliver anerkendt. Det værste vi næsten kan gøre
overfor hinanden, er at ignorere et andet menneske. Vi har brug for at nogen
40 tager sig tid til at ville lære os at kende. Gør sig umage med at se og lytte til os.

Og slutteligt har vi alle brug for at tilhøre en gruppe. Det betyder ikke så meget
om den er stor eller lille gruppe, men vi har brug for at være noget for nogen. Vi
hænger sammen med andre mennesker.

45

De behov: mening, mestring, autonomi og inklusion er ens for alle mennesker
over hele kloden. Selvom vores kroppe og kulturer er forskellige, selvom nogle af
os ikke kan lide stegt flæsk, selvom nogen beder på en anden måde end os, og
selvom der er nogen, der bruger en masse tid på at nedgøre andre på nettet, så vi
50 faktisk ret ens. Vores sociale behov er ens.

Det er værd at have med i dag, når Jesus taler om vi skal elske vores fjender. Det
kan være et svært budskab at forstå – dengang som i dag. I verden, der synes at
blive mere og mere polariseret og uhomogen, kan Jesus krav om fjendekærlighed
55 forekomme radikalt og provokerende. Ja, måske ligefrem naivt.

Og alligevel er det det budskab som vi skal forholde os til i dag. Og tage livtag
med.

60 Der findes fjender på mange niveauer i vores liv.

På den helt store klinge, så findes der mennesker, der vil vores vestlige verden det
ondt, og som ikke ønsker os det godt.

65 På det mere personlige plan, kan man have fjender – mennesker, som har
ødelagt noget af vores liv – gjort os ondt – skabt problemer for os. De fjender,

som vi har lyst til at skal straffes – eller i al fald mærke, hvordan det var, at var være os, da det gjorde allermest ondt.

70

Og så findes der også hverdagsfjenderne. De mennesker i hverdagen, som vi ikke bryder os om, og som vi måske endda taler lidt grimt om – måske får vi endda en allieret, og så kan man hygge-hade lidt sammen.

75 Eller måske bare de mennesker, som vi har puttet i vores indre ”idiot-kasse”.

Jeg ved jo slet ikke om I kan genkende det her, men tro mig når jeg siger, at de her fænomener med hyggehad og idiotkasser er ret udbredte. Men det vigtige er, at dem der hygge-hader eller har idiotkasser er ikke hverken uempatisk eller
80 psykopater. De er mennesker, som søger at høre til, blive set og som søger en mening med tilværelsen.

Mon ikke, alle mennesker støder på fjender i deres liv på den ene eller den anden måde – jeg tror det.

85

Jesus siger nu, at vi skal elske og bede for dem. Det handler ikke om vi skal acceptere, når andre overskrider vores grænser – eller vi skal rumme andres ondskab. Vi skal altid tale ondskaben imod. Det handler slet ikke om, at vi passivt skal acceptere at være andre menneskers personlige boksebold.

90

Men det handler om, at der i fjendebilleder ligger kimen til en totale splittelse mellem mennesker, og dermed endnu mere ondskab. Ondskaben kan kun leve, hvis vi ser hinanden som fjender. Ondskaben kan kun vokse, når vi dehumaniserer hinanden, og glemmer at være hinandens medmennesker. Når vi
95 ikke længere forstår, at der mellem mennesker ikke bare er en grænse, men netop en grænse med to sider. At der altid er to fortællinger til stede samtidigt, og at vi ikke nødvendigvis sidder med sandheden. Vi sidder blot med en anden fortælling.

100 Ja, Jesus taler om fjendekærlighed, fordi det altid er aktuelt.

Det er værd at bemærke, at han i dag ikke siger, at vi skal tilgive dem, men vi skal elske dem. Nu kan man mene, at kærlighed og tilgivelse hører sammen; og på sin vis er de hinandens tvillinger. Men det er vigtigt, når vi taler om fjender, at vi i
105 første omgang ikke får tvunget et krav om tilgivelse ned over os.

Derfor begynder vi med at elske – og her tales Jesus ikke om den kærlighed, vi føler til vores familie eller børn. Det er en anden kærlighed, som Jesus taler om –
110 en kærlighed, der ikke er bundet af, om vi kan lide hinanden, men en kærlighed, der kalder mennesket frem i fjenden. Vi skal insistere på, at vi er mennesker mere end vi er hinandens fjender. Fjendekærligheden er en kærlighed, der ikke handler om at få noget til gengæld, men som finder sin inspiration og kilde til vedholdenhed i Guds kærlighed til os.

115

Jeg hørte engang en podcast med en buddhistisk munk, der – når han mødte mennesker, som han ville gøre til fjender på den ene eller den anden led – altid forsøgte at give 3 gode forklaringer eller historier på, hvorfor de opfører sig som de gør. En slags mentale undskyldninger, som forandrede hans blik på
120 mennesker fra potentielle fjender til reelle medmennesker.

Det er egentligt en megen kristen tilgang til medmennesket. Det er at tage ansvar for medmennesket i stedet for at fælde en dom, hvor vi kun kender sandheden på vores side af grænsen. Der er ingen garanti for, at vores hypoteser
125 om medmennesket holder vand – men det nedbryder et billede af den anden som fjende, og erstatter det med et billede af et menneske.

Det gør en forskel inde i os, men også mellem os, at vi med små skridt nedbryder fjendebilleder i vores hverdag.

130

Så i stedet for at vi spørger os selv, hvordan vi skal kunne elske en fjende, så skal vi begynde med at fremkalde mennesket for vores indre blik. Vi begynder med en enkelt medmenneskelig handling.

Fjendekærlighed er ikke nemt – det kan gøre ondt – det kan være smerteligt – det kan være umuligt. Ja, og derfor skal vi også bede. Bede Gud om hjælp, når vi kommer til kort. Bede Gud om at give os mod til at gå ad kærlighedens vej. Og når vi igen kommer til at skabe os en fjende – eller vi støder på en fjende – at vi forsøger at lade hadet fylde mindre end kærligheden. At vi forsøger at gøre os
140 bevidst, at vi alle er mennesker for vor herre – og at vi alle har brug Gud til at løfte os i livet.

Amen

Kilde

Manuskript er taget fra ojetderser.blogspot.com og udgivet med tilladelse fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

150

Tags

4. søndag efter trinitatis, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/anni-albaeks-praediken-4-sondag-efter-trinitatis>

155

160

165

170

175

180